

***Javaslat a Veszprém, Fenyves u. 19. sz. alatti, 1765-ben épült piarista magtárpadlások lakóház
települési értéktárba történő felvételéhez***

Készítette: Balázsik Tamás

Balázsik Tamás

Budapest, 2019. 03. 25.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Balázsik Tamás

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Balázsik Tamás

Levelezési cím: 2092 Budakeszi, Zichy Péter u. 2.

Telefonszám: 30 415 2459

E-mail cím: tamas.balazsik@gmail.com, balazsik.tamas@mma-mem.hu

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Veszprém, Fenyves u. 19. sz. alatti, 1765-ben épült piarista magtárpadlások lakóház

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság ☐ egészséges életmód ☒ **épített környezet**

☐ ipari és műszaki megoldások ☒ **kulturális örökség** ☐ sport

☐ természeti környezet ☐ turizmus

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

Veszprém, Fenyves u. 19. sz.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ **települési** ☐ tájegységi ☐ megyei ☐ külhoni magyarság

5. A nemzeti értékrövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Téglalap alaprajzú épület, amely 3 helyiséget foglal magába. Az épületbelső a földszinten a 18. századi építési gyakorlat igazi remekművét tárja fel az e három helyiség lefedésére alkalmazott boltozási technika tekintetében. Bejárati ajtója a 18. századi kőfaragás emléke, a piaristák címerével és az 1765-ös évszámmal. Telkét Conradi Norbert piarista rendfőnök (1763-1772) vette

1765-ben, 66 forintért, s még ugyanebben az évben, felépítették a házat, amelynek alsó szintje az írott források szerint a majorsági alkalmazottak (mosónő, fűtő, kertész) lakóhelye volt, míg a padlását terménytárolásra használták.

6.Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Építészeti tekintetben azonban abban nyilvánul meg a Fenyves u. 19. sz. alatti kert lak kimagasló jelentősége, hogy az úgynevezett magtárpadlós lakóháznak magyarországi viszonylatban valószínűleg a legkorábbi fennmaradt képviselője. Bár a történeti korokban (szinte) minden épület padlását használták terménytárolásra, legyen az akár földszintes, akár emeletes, az, hogy a Fenyves u. 19. felmenő falas emeleti szinttel épült meg, különös tekintettel az okiratos adatokra, egyértelműen e kategóriába utalja az épületet. Ezen épülettípusnak ma már csak a népi építészetben vannak sokkal fiatalabb képviselői (pl. a favázas, tapasztott muraszeményei magtárpadlós műemlék lakóház a 19. század második feléből). A két helyiséggel, szobával közrefogott konyha általános formája volt a 18-19. századi lakóházaknak. Azonban ez a típus volt a kiindulópontja a két család által lakott, a konyhát közrefogó 1-1 szobával jellemezhető majorsági cselédházaknak, amire e veszprémi épület ugyancsak egy igen korai példa. A város történelmében, kulturális életében nagy szerepet játszó piaristák címerével díszített kapu nemcsak mint szerkezet, mint a 18. századi kőfaragás emléke, hanem mint védjegy, mint dokumentumértékű konstrukció is értéket képvisel. Az épületben található boltozatrendszer a 18. századi szerkezetépítés jelentős darabja.

7.A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

A Piaristák Magyarországi Központi Levéltára, A veszprémi rendház levéltára.
Korompay György: Veszprém. Budapest, 1956. 174. o.

8.A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: -

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

Az épület nyugati homlokzata

A nyugati homlokzat északi része

Kőtokos ajtó a piaristák címerével és az 1765-ös évszámmal

A földszint I. helyiségének első boltszakasza

A földszint II. helyiségének boltozata

A földszint III. helyiségének első boltszakasza

2. A Htv.1. §(1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánlólevelek

Korompay György: Veszprém. Budapest, 1956. 174. o.

3. A javaslatához csatolt sajátkészítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

A javaslatához csatolt sajátkészítésű fényképek felhasználásához hozzájárulok.